

Sygn. akt OS 19/2019

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Jerzy Piskorski

Sędziowie: r.pr. Jarosław Edeński - sprawozdawca
r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska

Protokolant: aplikant radcowski – Barbara Olech

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania z dnia (...) r., wniesionego w dniu (...) r., od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r., sygn. akt RD-(...) o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przewinienia dyscyplinarnego

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2115 ze zm.) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przewinienia dyscyplinarnego.

Przewodniczący: Członkowie:
Jerzy Piskorski Jarosław Edeński Anna Jakubowska-Rybczyńska

UZASADNIENIE

W dniu (...) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga (...) (pismo z dnia (...) r.) na postępowanie radcy prawnego (...).

Skarżący zarzucił radcy prawnemu (...), że razem z adwokatem (...) skierował do niego pismo z dnia (...) r., którego treści ze względu na jego konstrukcję i zawiłość, nie był w stanie zrozumieć. Według Skarżącego przyjęcie od członków Rady Parafialnej, która nie posiada osobowości prawnej, zlecenia do reprezentowania Parafii jest nieuprawnione i stanowi rażący delikt prawny.

Przyczyna napisania skargi wynikała z tego, że Skarżący domagał się wydania metryk swoich przodków. W tym zakresie zwracał się do Proboszcza Parafii pw. (...) w miejscowości (...), (...). Kilkakrotnie wysyłał pisma z zapytaniem

o udzielenie informacji. Interweniował także w tej sprawie we władzach zwierzchnich w kościelnej hierarchii. Wskazał, że jego pisma (z wyjątkiem dwóch), pozostały bez odpowiedzi Proboszcza Parafii. Skarżący podnosi, że kancelaria m.in. radcy prawnego (...) w piśmie z dnia (...) r. wyraziła stanowisko posiadające realne znamiona prawnie nieuprawnionego prewencyjnego zastraszania, stanowiąc kolejny delikt w tej sprawie.

Skarżący poinformował w skardze kancelarię m.in. radcy prawnego (...), że w sprawie danych jego przodków w (...) wyczerpał wszystkie możliwości ich poszukiwań w Archiwach Państwowych w (...), (...) i (...), okolicznych USC, Kurii w (...) i (...) itd. Skarżący wskazał, że ostatnim i jedynym miejscem informacji o danych przodków może być Parafia w (...), której Proboszcz z nieznanых powodów unikał jej udzielenia (z wyjątkiem Dziadka).

Skarżący wskazał, że odbiorcą bezpośredniej korespondencji może być wyłącznie Parafia w (...) oraz Kuria Diecezji (...) w (...).

Do skargi załączone było pismo z dnia (...) r. skierowane do Skarżącego (...) przez radcę prawnego (...) oraz adwokata (...). Radca prawny (...) poinformował w nim, że przyjął pełnomocnictwa od członków Rady Parafialnej oraz został, wraz z adwokatem (...), ustanowiony przez Parafię pełnomocnikiem do doręczeń wszelkiej korespondencji ze Skarżącym w sprawie dokumentów swoich przodków. Radca prawny (...) wskazuje, że takie rozwiązanie pozwoli na nawiązanie dobrego i konstruktywnego kontaktu ze Skarżącym, a także zakończenie komunikatów kierowanych wobec osób związanych z Parafią, których częstotliwość stanowi dla zainteresowanych utrudnienie w realizacji ich obowiązków.

Radca prawny (...) w przedmiotowym piśmie wskazał, że dokumenty, których poszukuje Skarżący, niestety mimo podjętych wszelkich starań, również przez radcę prawnego (...) oraz adwokata (...), nie znajdują się w dyspozycji Parafii i jedynie z tych względów nie mogą być udostępnione Skarżącemu.

Skarżący ponadto poinformowany został w piśmie, że niezależnie od jego intencji, intensywności, treści i zawartości merytorycznej jego inicjatyw, stanowi to przekroczenie norm przyjętych w relacjach formalnych i dalsze kierowanie przez niego treści dotyczących osób związanych z Parafią, czy też angażowanie w tym zakresie innych podmiotów, będzie traktowane i oceniane w kontekście naruszeń, definiowalnych na poziomie prawa karnego.

Pismem z dnia (...) r., radca prawny (...) został wezwany przez Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie do pisemnego ustosunkowania się do zarzutów zawartych w skardze Pana (...).

Pismem z dnia (...) r. (data wpływu do OIRP Lublin - (...) r.) radca prawny (...) oświadczył, że wraz z adwokatem (...), przyjął od członków Rady Parafialnej przy Parafii pw. (...) w (...) zlecenie dotyczące podjęcia próby nawiązania konstruktywnego kontaktu ze skarżącym, który wnosi do Parafii o wydanie odpisów metryk swoich przodków. Radca prawny (...) podjął próbę pomocy i

współpracy ze skarżącym w zakresie wspólnych poszukiwań przedmiotowych metryk.

Ponadto radca prawny (...) wskazał, że działania Skarżącego, ich skala i intensywność, a także zaangażowanie osób trzecich jest bardzo uciążliwe dla członków Rady Parafialnej i samego Proboszcza, tym bardziej, że ostatnie inicjatywy skarżącego skupiły się na próbach przymuszenia, czy też wymuszenia zrealizowania oczekiwanych przez niego efektów, które to efekty nie mogą być zrealizowane z przyczyn niezależnych, tj. brak jest w archiwach parafialnych poszukiwanych przez skarżącego metryk, o czym skarżący został poinformowany.

Radca prawny (...) podniósł, że zarzuty skierowane, co do jego osoby są bezzasadne i stanowią jedynie dalszą eskalację konfliktu. Ponadto wskazał, że niezależnie od tego ma nadzieję, że Skarżący skoncentruje swoje działania w kierunku instytucji rzeczowo właściwych.

Postanowieniem z dnia (...) r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion przewinienia dyscyplinarnego. W ocenie Zastępcy Rzecznika nie wynika, aby radca prawny (...) dopuścił się działań sprzecznych z prawem, zasadami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, działaniami sprzecznymi z godnością zawodu, czy też naruszył szeroko rozumiane obowiązki wynikające z wykonywanego zawodu.

W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, zarzuty względem radcy prawnego powinny być poparte dowodami, z których jednoznacznie wynika bezprawność czynu lub niegodne postępowanie radcy prawnego. Wszechstronna, pełna i wyczerpująca ocena stanu faktycznego niniejszej sprawy dyscyplinarnej prowadzi do wniosku, że działaniom radcy prawnego (...) nie można przypisać znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Rzecznik Dyscyplinarny podziela argumentację zawartą w piśmie stanowiącym odpowiedź na skargę i jest zdania, że radca prawny (...) był uprawniony do przyjęcia pełnomocnictw od członków Rady Parafialnej oraz mógł być ustanowiony pełnomocnikiem do doręczeń. Są to zasady dotyczące pełnomocnictw, a wynikają one z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Zauważyć należy, że Skarżący otrzymał od Parafii pw. NMP w (...) informacje dot. jego dziadka. Tym samym, w ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, zostały przekazane informacje, którymi dysponowała Parafia. Jak wskazywał radca prawny (...), brak jest w archiwach parafialnych poszukiwanych przez skarżącego metryk, o czym skarżący został poinformowany, a także wskazano Skarżącemu ewentualne miejsce, gdzie mogą się znajdować te dokumenty dot. jego przodków.

Odnosząc się do zarzutu Skarżącego odnośnie do jego nieuprawnionego prewencyjnego zastraszania przez radcę prawnego (...) w piśmie z dnia (...) r., w ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego radca prawny (...) w swoim zawodowym wystąpieniu (pismo z dnia (...)r.) nie groził Skarżącemu postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego — radca prawny nie może w swych zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym. Zatem dla skutecznego przypisania sprawcy popełnienia czynu stypizowanego w w/w przepisie należy ustalić kumulatywne wystąpienie w ramach danego działania obydwu powyższych przesłanek tj. występowania w ramach wykonywania zawodu radcy prawnego (wystąpienia zawodowe) oraz użycia groźby w stosunku do odbiorcy danego przekazu zainicjowania postępowania karnego lub dyscyplinarnego. Kwestią jednak w niniejszej sprawie kluczową wydaje się odróżnienie groźby, która jak stwierdzono powyżej penalizuje dane działanie od informacji, która jako swego rodzaju komunikat informuje adresata o ewentualnych konsekwencjach i działaniach, które informujący zamierza podjąć na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa (z uzasadnienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Warszawie z dnia 22 października 2014 r. sygn. akt: D 45/2014).

Tym samym, w ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, przedmiotowa treść skierowana w piśmie z dnia (...) r. do skarżącego nie wykraczała poza uprawnienie do informowania o możliwych do podjęcia zgodnych z obowiązującym prawem krokach. Mając na uwadze powyższe, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznał przedmiotową skargę za nieuzasadnioną oraz odmówił wszczęcia dochodzenia.

W dniu (...) r. do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło odwołanie z dnia (...) r., w którym Skarżący nie zgadza się z argumentacją przedstawioną w postanowieniu o odmowie wszczęcia dochodzenia a tym samym uznania postępowania w sprawie za zgodne z prawem. Skarżący ponownie podnosi zarzut braku zdolności Rady Parafialnej do udzielenia zlecenia/pełnomocnictwa radcy prawnemu twierdząc, że spełnia ona wyłącznie funkcję doradczą i nie może reprezentować Parafii na zewnątrz. Skarżący zarzuca, że przyjęcie zlecenia przez kancelarię narusza przepisy prawa cywilnego nie wskazując, które przepisy zostały naruszone oraz norm zawartych w Kodeksie Prawa Kanonicznego (Kan. 536-537). Zdaniem Skarżącego opisane w Postanowieniu o odmowie wszczęcia postępowania z (...) r. starania, czynności, porady i oczekiwania radcy prawnego (...) były faktycznie pozorowanymi. Skarżący uważa, że przyjęcie nieuprawnionego prawnie zlecenia od członków Rady Parafialnej było wysoce naganne. W związku z powyższymi argumentami Skarżący podtrzymuje wszystkie dotychczasowe zarzuty i wnosi o „...korektę postanowienia o odmowie z wyciągnięciem stosownych decyzji organizacyjno dyscyplinujących.”

Końcowo Skarżący podnosi, że za osobliwe uważa podjęcie postanowienia w dniu (...) r. w nawiązaniu do skargi złożonej (...) r. z wyznaczeniem mu 7 dniowego terminu na wniesienie odwołania do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego.

Do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wpłynęło także pismo Skarżącego z dnia (...) r., w którym informuje, że nie będzie mógł przybyć na wyznaczone posiedzenie Sądu oraz podtrzymuje wyrażone zastrzeżenia w całości i powtarza argumenty zawarte w odwołaniu.

Po rozpatrzeniu odwołania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Po analizie zgromadzonych w sprawie dokumentów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie uznał, że odwołanie złożone przez Pana (...) nie zasługuje na uwzględnienie. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie radca prawny (...) dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przyjął i podzielił w całości ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego poczynione w toku przeprowadzonego postępowania, co skutkowało odmową wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie.

W skardze Skarżący zarzuca, że:

- przyjęcie przez radcę prawnego (...) zlecenia i pełnomocnictwa do reprezentowania od członków Rady Parafialnej, która nie posiada osobowości prawnej było nieuprawnione i stanowi rażący delikt prawny a jego formuła jest nieprawna;
- w piśmie z dnia (...) r. radca prawny dopuścił się czynu posiadającego realne znamiona prawnie nieuprawnionego przewencyjnego zastraszania, które również stanowi delikt. Skarżący ocenia, że pismo, które otrzymał ma charakter zastraszający.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w całości podziela stanowisko zawarte w zaskarżonym Postanowieniu, że radca prawny (...) był uprawniony do przyjęcia pełnomocnictw od członków Rady Parafialnej oraz mógł być ustanowiony pełnomocnikiem do doręczeń. Są to zasady dotyczące pełnomocnictw, a wynikają one z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Zgodnie z unormowaniami zawartymi w Kodeksie Cywilnym pełnomocnictwa może udzielić osoba fizyczna, osoba prawna, a także jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33.1 Kodeksu cywilnego. Katalog podmiotów, które mogą udzielić pełnomocnictwa jest określony bardzo szeroko. W związku z powyższym zarzut nieuprawnionego umocowania radcy prawnego jest niezasadny.

Odnosząc się do drugiego z zarzutów należy przytoczyć art. 38 ust. 2 Załącznika do Uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. Kodeks Etyki Radcy Prawnego (dalej: Kodeks Etyki), w myśl którego radca prawny nie może w swych zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie istotna dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie jest ocena użytych przez radcę prawnego (...) sformułowań w piśmie z dnia (...) r. Kwestią kluczową jest odróżnienie groźby, którą penalizuje w świetle art. 38 ust. 2 Kodeksu Etyki dane działanie, od informacji, która jako swego rodzaju komunikat informuje adresata o ewentualnych konsekwencjach i działaniach, które informujący zamierza podjąć na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa. Poza wszelkimi wątpliwościami jest, że instytucji groźby nie sposób przedstawić w ramach jednego skonkretyzowanego rodzaju zachowania czy zachowań posiadających stałe stypizowane elementy. Z tego też powodu możliwości wystąpienia tejże, w różnych postaciach zjawiskowych, jest wiele, w zależności oczywiście od kontekstu i sytuacji. „Groźba”, o której mowa w art. 38 ust. 2 Kodeksu Etyki nie musi, rzecz jasna, wypełniać ustawowych znamion występku stypizowanego w art. 190 § 1 Kodeksu karnego. Kodeks Etyki nie

odwołuje się do pojęcia groźby bezprawnej w rozumieniu art. 115 § 12 Kodeksu karnego, co przemawia za poglądem, że pojęcie to ma na gruncie przepisów deontologicznych obowiązujących radców prawnych znaczenie autonomiczne, zbliżone bardziej do zakazu uprawiania szantażu procesowego (tak: w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 3 października 2007 r. SDI 23/2007 LEX nr 568825. Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie sformułowań zawartych w piśmie z (...) r. nie można uznać za groźbę w rozumieniu powołanego wyżej przepisu Kodeksu Etyki, stanowiącego wspomniany wyżej szantaż procesowy, a jedynie jako komunikatu informującego adresata o możliwych konsekwencjach i działaniach, które mogą być podjęte w ramach obowiązujących przepisów.

Z powyższych powodów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie stwierdza, że zarzuty podniesione w odwołaniu nie zostały potwierdzone i z tych względów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74¹ Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870, z późn. zm.) postanowienie jest prawomocne i od niniejszego postanowienia nie służy prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący: Członkowie:

Jerzy Piskorski

Jarosław Edeński

Anna Jakubowska-Rybczyńska